

Evaluering af vejledning om offentligt indkøb af tropisk træ

Styregruppens anbefalinger

Evaluering af vejledning om offentligt indkøb af tropisk træ

Styregruppens anbefalinger

Baggrund

Miljøministeriet udgav i 2003 en miljøvejledning om tropisk træ og gennemførte i 2004 en opfølgende informationskampagne derom. Vejledningen har til formål at gøre det lettere for offentlige og halvoffentlige institutioner at sikre, at det tropiske træ, som de køber, er produceret på en lovlig og bæredygtig måde.

Folketinget behandlede i foråret 2005 et beslutningsforslag om lovgivning om offentligt indkøb af træ (B 56), hvorefter regeringen skulle pålægges at tage initiativ til at: 1) kommuner, amter, statslige institutioner og statsejede virksomheder forpligtes til at følge anbefalingerne i miljøvejledningen om offentligt indkøb af tropisk træ; 2) den danske politik for offentlige indkøb af lovligt og bæredygtigt tropisk træ skal udvides til at omfatte alt træ uanset oprindelsesland; og 3) der gennemføres en årlig evaluering af de offentlige indkøb af træ.

Forslaget blev afvist af et flertal i Folketinget, som ønskede at afvente den forestående evaluering af miljøvejledningen om tropisk træ, før stillingtagen til eventuelle opfølgende skridt. Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg afgav beretning over forslaget den 15. juni 2005, hvori udvalget opfordrede regeringen til at inddrage en række forskellige aspekter i evalueringen - og i øvrigt inddrage miljøorganisationer, brancheforeninger og andre interessenter, som har en betydelig viden på området.

Miljøministeren tilkendegav overfor Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg, at der vil blive gennemført en evaluering med det indhold der fremgår af denne beretning. Skov- og Naturstyrelsen har på baggrund heraf sammen med Miljøstyrelsen iværksat et projektarbejde om evaluering af miljøvejledningen om tropisk træ. Der er her gennemført tre delprojekter, hvis hovedindhold kan sammenfattes således:

Projekt A: En analyse af kendskabet til, forståelsen af og brugen af vejledningen om tropisk træ, mulighederne for forbedring heraf, samt en vurdering af økonomiske og administrative konsekvenser af mulige opfølgende tiltag, herunder udvidelse af indkøbspolitikken til al slags træ og indførelse af mere bindende regler for offentligt indkøb af træ.

Projekt B: En sammenligning med politik og vejledning for offentligt indkøb af træ i England, Frankrig, Tyskland og Holland samt en analyse af behovet for opdateringer og ændringer set i lyset af udviklingen på certificeringsområdet mv.

Projekt C: En analyse af det juridiske grundlag for ved offentlige udbud at forlange hhv. "lovligt" og "bæredygtigt" produceret træ, for i den sammenhæng at forskelsbehandle tropisk og ikke tropisk træ samt juridiske konsekvenser af eventuelle mere bindende regler for offentligt indkøb af træ.

Miljøministeren har nedsat en rådgivende styregruppe til at følge evalueringen.

Styregruppens rolle har været at give råd og vejledning om projektets tilrettelæggelse og gennemførelse, herunder kommentere projektoplæg og rapportudkast mv., både ved skriftlige høringer og under møder i styregruppen. Derudover har ministeren givet styregruppen lejlighed til at overveje, om de tre gennemførte evalueringsrapporter giver gruppen anledning til anbefalinger.

Styregruppens sammensætning var:

Tanja Olsen, Dansk Skovforening
Morten Bjørner, Dansk Træforening
Jørgen Vesth-Hansen, Københavns Havn, udpeget af Danske Havne
Bente Møller Jessen, Kolding Kommune, udpeget af Kommunernes Landsforening
Poul Wendel Jessen, Vej & Park, Københavns Kommune
Katrine Wied, Miljøstyrelsen
Tove Ryding, Nepenthes
Agnete Thomsen, Skov- og Naturstyrelsen
Christian Lundmark Jensen, Skov- og Naturstyrelsen (formand)
Rikke Dreyer, Statens og Kommunernes Indkøbsservice (SKI)
Christian Kofod, Træets Arbejdsgiverforening
Anne-Marie Bjerg og Jacob Andersen, WWF Danmark

I flere af gruppens møder har Ole Sander repræsenteret Københavns Kommune som suppleant for Poul Wendel Jessen.

Følgende har deltaget i et eller flere af gruppens møder som observatører:

Jakob Rygg Klaumann, Dansk Træforening
Jakob Futtrup, Nepenthes

Følgende organisationer har været inviteret til at indstille en repræsentant, men har ikke set sig i stand til at deltage i styregruppens arbejde:

Forbundet Træ-Industri-Byg
Foreningen af Offentlige Indkøbere
Udenrigsministeriet

Styregruppens overvejelser

Indledning

Den nuværende Miljøvejledning om offentligt indkøb af tropisk træ handler, som titlen indikerer, udelukkende om tropisk træ og omfatter dermed kun en meget lille del af Danmarks samlede forbrug af træ - målt i mængder under 1 %. Målt i værdi er det samlede danske forbrug af træ og træbaserede produkter i 2004 i Delprojekt A anslået til knap 28 mia kr., hvoraf det offentlige forbrug udgør 2,6 mia kr. Det samlede offentlige forbrug af tropisk træ er til sammenligning opgjort til 125-165 mio kr. Tallene er behæftet med stor usikkerhed.

Styregruppen finder, at de tre gennemførte evalueringsprojekter giver et godt afsæt for overvejelser om tilrettelæggelse af den fremtidige danske politik og vejledning for offentligt indkøb af træ. Gruppen konstaterer samtidig, at specifikke anbefalinger om en række af de mulige fremtidige tiltag vil bero på, hvordan de enkelte tiltag mere præcist udformes og hvordan sammenhængen er mellem disse.

Miljøvejledningen om tropisk træ følger op på Folketingets vedtagelse af beslutningsforslag B197 fra 2001 om anvendelse af tropisk træ. I tropiske skove har der gennem årtier mange steder har været store problemer med overudnyttelse af skovresurserne. Årsagerne hertil er komplekse, og de hænger ofte sammen med fattigdom, korruption og mangel på kapacitet til at sikre en bæredygtig naturresurseforvaltning lokalt. Konvertering af tropeskov til andre på kort sigt mere profitable anvendelser såsom oliepalmer, sojabønner, kvæggræsning og kaffedyrkning er fortsat et udbredt fænomen.

Selvom eksporttømmeret kun udgør en lille del af den samlede skovhugst i troperne – på verdensplan under 5 % - så kan skadevirkningerne af ulovlig og ubæredygtig hugst lokalt være omfattende. Udover at de berørte skovområder kan blive overudnyttet og ødelagt, så vil ulovlig kommerciel hugst ofte efterlade en ny infrastruktur i form af veje mv. som giver lettere adgang til skovene og deres resurser for yderligere overudnyttelse og ulovlig udnyttelse, herunder fx krybskytteri på fredede dyrearter og afbrænding af skovarealer til landbrug.

Ulovlig tømmerhugst giver grobund for korruption, og de berørte lande mister skatteprovenu fra hugstkoncessioner. Ulovlig skovhugst kan bidrage til at forringe livsgrundlaget for lokale folk der lever i afhængighed af skovene og den biologiske mangfoldighed kan lide skade. Dertil kommer at ulovlig tømmerhugst bidrager til at forvride træmarkedet med kunstigt lave priser, som indebærer unfair konkurrence overfor producenter og leverandører af lovligt og bæredygtigt produceret træ.

Bekæmpelse af ulovlig tømmerhugst har af samme grund over de senere år været blandt de højeste prioriterede fokusområder for internationale skovdrøftelser, hvor der også har været stor fokus på ulovlig hugst og virkningerne deraf i skovregioner uden for troperne. Dette blev senest bekræftet på den regionale ministerkonference i Skt. Petersborg i november 2005, hvor repræsentanter fra de mere end 40 deltagende lande enedes om en deklARATION, der udtrykker bekymring for virkningerne af ulovlig tømmerhugst og peger på en række mulige midler til afhjælpning af problemerne. Konferencen fokuserede på det nordlige Asien og Europa. Lignende regionale konferencer om ulovlig tømmerhugst har været afholdt i den Sydøstasiatiske region i 2001 (Bali) og i Vestafrika i 2003 (Cameroun).

Kamp mod ulovlig tømmerhugst er også et fokusområde i EU, hvor Rådet netop har vedtaget en licensordning for import af træ og bemyndiget Kommissionen til at indlede drøftelser om partnerskabsaftaler med tømmerproducerende lande uden for EU. Formålet er at styrke de frivilligt medvirkende tømmerproducerende landes muligheder for at forvalte deres skovresurser i overensstemmelse med deres egen skovlovgivning og at etablere en godkendelsesordning for eksport af udvalgte træprodukter fra disse lande til EU.

Styregruppen ser den danske indkøbspolitik for træ som ét instrument blandt mange, der kan tjene til fremme af bæredygtig skovdrift. Andre mulige instrumenter er bistand, partnerskabsaftaler, private initiativer, herunder udvikling af certificeringsordninger og adfærdskodeks, handelsregulerende tiltag, som fx EU's licensordning for import af træ, internationalt skovsamarbejde samt – ikke mindst – producentlandenes egne håndhævelse af love om skovdrift og handel med træ.

Styregruppen anbefaler

- 1. at den danske indkøbspolitik for træ tilrettelægges, så den understøtter øvrige initiativer på området, både nationalt, i EU og internationalt.

Udvidelse til al slags træ?

Gruppen anerkender, at der også uden troperne sine steder kan være problemer med ulovlig og ubæredygtig skovhugst, og gruppen deler den bekymring der senest på ministerkonferencen i Skt. Petersborg er udtrykt i forhold til virkningerne deraf. Gruppen finder det samtidig beklageligt, at forbrugerne, herunder offentlige forbrugere, i praksis kan have svært ved at skelne lovligt produceret træ fra ulovligt produceret træ.

Gruppen noterer sig, at der kan være problemer i forhold til WTO samt nogle rent praktiske problemer ved en ensidig fokus på tropisk træ. Gruppen noterer sig tillige, at blandt de relativt få EU-lande, der har udviklet en særlig offentlig indkøbspolitik for træ, er Danmark, jf. delrapport B, det eneste land, der opretholder en ensidig fokus på tropisk træ. NL, UK, Frankrig og Tyskland har alle en politik (eller politisk udtrykt vilje til at udvikle en sådan) som fokuserer på al slags træ.

Disse forhold kunne isoleret set tale for, at Danmarks indkøbspolitik for træ udvides til al slags træ.

En eventuel udvidelse af indkøbspolitikken til al slags træ indebærer imidlertid nogle udfordringer, som i givet fald bør overvejes nøje og tackles. Disse inkluderer:

- Mulighederne for at dokumentere lovlig og bæredygtig skovdrift er ofte væsentligt ringere for tropisk træ end for meget ikke-tropisk træ. Det skyldes dels, at omstillingen til fuldt lovlig og bæredygtig skovdrift ofte er en tungere og mere langsigtet proces i troperne end udenfor, dels skyldes det, at udbredelsen af troværdige certificeringsordninger og alternative former for dokumentation for lovlig og bæredygtig skovdrift er væsentligt lavere i troperne end udenfor. Der vil med en eventuel udvidelse til al slags træ ligge en særlig udfordring i at sikre, at det offentlige indkøbspolitik og –praksis fortsat kan anerkende og stimulere positive skridt i en god retning, snarere end at virke som en definitiv barriere, der bremser en god udvikling. I den sammenhæng bør der fortsat – også hvis indkøbspolitikken udvides til al slags træ – være fokus på de særligt vanskelige forhold, der er gældende i mange tropiske lande.
- Ved en eventuel udvidelse af indkøbspolitikken til al slags træ må betydelige dele af de volumener som omfattes forlods antages at være lovligt produceret, uanset om træet aktuelt er certificeret eller ej. Der vil i givet fald ligge en særlig udfordring i at sikre, at indkøbspolitikken er operationel og praktisk anvendelig både for indkøberne og for leverandørerne af lovligt og bæredygtigt træ, også selvom træet ikke måtte være certificeret.
- Styregruppen vurderer, at den enkleste og på længere sigt også billigste måde at dokumentere lovligt og bæredygtigt træ er gennem certificering, både af produktionen i skovene og af de efterfølgende bearbejdnings- og handelsled. Tilvejebringelse af dokumentation på alternativ vis må imidlertid også accepteres som en mulighed, og der ligger en særlig udfordring i at få sådan til fungere på en både smidig og troværdig måde. Dette indebærer udfordringer for træproducenterne og de handlende, for de offentlige indkøbere der skal forholde sig til dokumentationen, for de myndigheder, der rådgiver og vejleder om det offentlige indkøb og for alle øvrige parter, som interesserer sig for fremme af lovlig og bæredygtig skovdrift.
- Ved eventuel udvidelse af indkøbspolitikken fra tropisk træ til al slags træ vil det omfattede volumen stige kraftigt. De potentielle merudgifter ved at sikre sig lovligt og/eller bæredygtigt produceret træ er vanskelige at opgøre præcist, de vil variere betydeligt fra produkt til produkt og i øvrigt afhænge af, hvor omfattende krav der vil blive stillet til dyrkningsmåder og kontrolsystemer samt til fremlæggelse af dokumentation mv. De potentielle meromkostninger

bør opvejes mod miljøgevinster og andre gevinster, herunder mere fair konkurrence på træmarkedet, både i producentlandene og i Danmark. Der vil ligge en særlig udfordring i at sikre, at de eventuelle merudgifter til fremme af indkøb af lovligt og bæredygtigt træ er proportionale med de forventelige gevinster.

Såfremt disse udfordringer kan løses, og i takt hermed, ser styregruppen en mulighed for, at den offentlige politik for indkøb af træ udvides til al slags træ.

Styregruppen anbefaler følgende sigtelinie for den offentlige indkøbspolitik for træ og træbaserede produkter:

- 2. Alle offentlige institutioner i Danmark bør, hvor det er muligt, sikre sig betryggende sikkerhed for, at det træ og de træbaserede produkter de køber, er lovligt og bæredygtigt produceret.
- 3. Der bør stilles gode og operationelle værktøjer til rådighed, bla. gennem råd og vejledning om formulering af krav til lovlighed og bæredygtighed - og om dokumentation for opfyldelse af de stillede krav.
- 4. Der bør sikres en differentieret og eventuelt faseopdelt indsats, der tager højde for at mulighederne for at dokumentere lovlig og bæredygtig skovdrift, fx gennem certificering, aktuelt er forskellig for forskellige typer af træprodukter og for forskellige lande.
- 5. Den trinvise tilgang der kendetegner den nuværende indkøbsvejledning for tropisk træ, bør opretholdes. Særlig opmærksomhed bør – som et første skridt på vej mod bæredygtighed - rettes på at sikre lovligt produceret træ – og der bør udvikles bedre rådgivning om dokumentation herfor.

Mere bindende regler?

Evalueringen har dokumenteret, at den eksisterende vejledning for offentligt indkøb af tropisk træ kun følges i begrænset omfang. Nogle af årsagerne synes at være, jf. del-rapport A:

- Vejledningen når ikke de tiltænkte brugere, bla. fordi de eller deres omgivelser ikke er opmærksomme på vejledningens relevans for dem, og den rolle de kan spille som indkøbere.
- Vejledningen er ikke tilstrækkeligt målrettet de konkrete situationer indkøberne befinder sig i, når de skal træffe beslutninger om køb af tropisk træ – eller overlade til andre at gøre det på deres institutions vegne.

Styregruppen finder, jf. også konklusionerne i delrapport A, at betydelige forbedringer på disse områder vil kunne opnås med en forbedret vejledning og rådgivning.

Styregruppen anbefaler:

- 6. En mere differentieret formidling og vejledning; i forhold til forskellige produkttyper, i forhold til forskellige typer af brugere og i forhold til forskellige indkøbssituationer
- 7. Synliggørelse af, hvorfor det er relevant for den enkelte indkøber at stille krav om dokumentation for træets oprindelse
- 8. Råd og anbefalinger bør illustreres med konkrete eksempler, fx på kontraktvilkår, udbudsbetingelser mv.

Delrapport A peger også på at

- Miljøvejledningen og de problemer den søger at løse har ret lav prioritet hos de fleste indkøbere, dels fordi de kun sjældent køber tropisk træ, dels fordi de køber små mængder, dels fordi der generelt er begrænset forståelse for den grundlæggende ide, at den offentlige indkøber kan og skal gøre en forskel.
- Det ER (i mange tilfælde) svært at efterleve vejledningens anbefalinger, dvs. købe træ med den anbefalede dokumentation for lovlig og bæredygtig skovdrift.

Styregruppen har drøftet, hvordan disse problemer bedst imødegås, og er her enige om, at visse forbedringer formentlig kan opnås med en enkel og lettilgængelig vejledning, som er relevant for mindre indkøb som ikke kræver udbud, og som primært fokuserer på den "nemme vej", dvs. anbefaling af et eller flere nævnte certifikater eller godkendelsesordninger.

Styregruppen anbefaler

- 9. At der tilvejebringes lettilgængelige råd og vejledning, som er særligt møntet på de mange offentlige indkøbere, der kun sjældent køber træ eller træbaserede produkter og kun små mængder deraf.

Dette vil i forhold til de brugere som generelt måtte give området lav prioritet kunne bedre situationen for de tilfælde, hvor det er forholdsvis let at skaffe træ med godkendt certifikat, men næppe i de lidt mere vanskelige tilfælde. For at opnå forbedringer i disse tilfælde er det nødvendigt med en stærkere politisk prioritering "oppe fra" i de enkelte offentlige institutioner og virksomheder, hvilket umiddelbart kan opnås på flere måder: Én måde er at satse på tilskyndelser og frivillige aftaler, som gør det mere attraktivt for de enkelte institutioner at føre en målrettet og aktiv indkøbspolitik med mere forpligtende instruktioner til de enkelte indkøbsansvarlige. En anden måde er fra centralt hold (regeringen) at etablere nye og/eller i højere grad udnyttede eksisterende mere forpligtende regler for offentligt indkøb.

Gruppen har i den sammenhæng noteret sig, at tre af de lande der indgår i sammenligningen i delprojekt B, nemlig NL, Frankrig og UK, alle har indført mere eller mindre bindende regler for statens indkøb af træ og i Frankrig og England er der etableret nærmere vejledning for implementering heraf. Ingen af stederne er der indført egentligt forbud mod statsligt indkøb, som ikke opfylder de anbefalede mindstekrav om lovligt og/eller bæredygtigt træ.

Stærkest er forpligtelsen i den engelske ordning, som forpligter staten til ved indkøb af al slags træ "*aktivt at tilstræbe at købe lovligt og bæredygtigt produceret træ*". Forpligtelsen anbefales i praksis implementeret ved at der i statens købskontrakter generelt fastsættes minimumskrav om lovligt produceret træ. Bæredygtighedskravet anbefales indbygget i udbudsmateriale som en alternativ (mere "grøn") variant, som principielt bør foretrækkes, hvis den enkelte institution finder, at dette alternativ ud fra en samlet økonomisk vurdering betragning er det mest hensigtsmæssige. Ved fastlæggelse af minimumskrav om lovligt træ som egentligt kontraktvilkår pålægges bevisbyrden leverandøren, som på forlangende skal kunne dokumentere at minimumskravet er opfyldt. Dokumentation kan – i lighed med det princip der anbefales i den danske vejledning - tilvejebringes i form af et i forvejen af regeringen anerkendt certifikat (UK bruger andre kriterier end DK) eller på alternativ vis. Regeringen (i UK) har endnu ikke udstukket præcis vejledning for alternativ dokumentation.

Den franske model er mere kompleks og statens forpligtelse beror dels på hvilken varekategori, der er tale om (forskellige regler for forskellige produkttyper), dels beror den på hvordan markedssituationen aktuelt er for forskellige produkter - og på købernes behov. Forpligtelsen er at staten skal købe bæredygtigt træ hvis muligt. Der er ikke nogen trinvis tilgang i form af minimumskrav om fx lovligt produceret træ, men der er forudsat en gradvis implementering over 5

år. Det er uklart for styregruppen, præcist hvordan den gradvise implementering vil blive sikret. Modellen foreslås i praksis implementeret ved at staten køber træ, der er mærket med et af en række oplistede certifikater eller med alternativ dokumentation, der er verificeret af uafhængig tredjepart. Der er ikke fastlagt kriterier for "lovligt" og "bæredygtigt" træ.

Styregruppen har overvejet, om en af de to skitserede modeller kunne anbefales som en mulig vej for den danske indkøbspolitik. Styregruppen har for nærværende ikke umiddelbart kunnet samles om anbefalinger herom, idet mange medlemmer af gruppen har ønsket at studere de enkelte elementer nøjere, før de tager stilling til de konkrete modeller.

Mht. den franske model har der været udtrykt betænkelighed i gruppen ved de manglende kriterier for definition af lovligt og bæredygtigt træ, for bedømmelse af dokumentation, og der har været udtrykt ønske om et større detailkendskab til de konkrete mekanismer, der tænkes sat i værk for at implementere politikken.

Mht. den engelske model har der i gruppen været udtrykt betænkelighed ved bindende regler med en bevisbyrde der er pålagt de handlende uden at der samtidig er tilvejebragt klare anvisninger på, hvordan leverandører af ikke-certificeret træ i praksis kan dokumentere opfyldelsen af de stillede krav. Der har også været udtrykt betænkelighed for, om bindende regler der gælder generelt for al slags træ i for høj grad vil kunne lede til fravalg af lovligt og bæredygtigt produceret træ til fordel for andre mere miljøbelastende materialer.

Styregruppen er enig om, at hverken en højere grad af forpligtelse eller en nok så stærk politisk beslutning vil kunne løse det fundamentale problem, at der for mange produktgrupper aktuelt kun er et begrænset eller praktisk talt helt fraværende udbud af træ med en tilstrækkelig sikker dokumentation for, at det lovligt og/eller bæredygtigt produceret.

Gruppen er samtidig enig om, at en kraftigere efterspørgsel efter lovligt og bæredygtigt træ må forventes at stimulere det fremtidige udbud positivt, og at offentlige indkøbere vil kunne yde et væsentligt bidrag hertil.

Gruppen finder tillige, at den bedste markedsindflydelse opnås, hvis de krav, der stilles, er realistisk tilpasset de til enhver tid værende muligheder i markedet og samtidig indrettet, så signalerne til producenter og leverandører er klare og forståelige og så vidt muligt bygger på en fælles forståelse af grundlæggende krav til lovlighed og bæredygtighed samt krav til dokumentation.

I den sammenhæng er samklang med andre EU-landes indkøbspolitikker også væsentlig, og styregruppen finder det hensigtsmæssigt, at udviklingen i både Danmark og andre lande (især de øvrige EU-lande), der aktivt arbejder med indkøbspolitik for træ, følges nøje, og de indhøstede erfaringer løbende indarbejdes i den tilvejebragte rådgivning og vejledning.

Endelig finder styregruppen, at en stærk forankring af indkøbspolitikkerne for træ i de enkelte offentlige institutioners og forvaltningers besluttende organer vil være en væsentlig styrke for sikring af en høj og vedholdende efterspørgsel efter lovligt og bæredygtigt træ.

Styregruppen har ikke kunnet samles om en fælles holdning til, om der bør indføres mere forpligtende centralt fastlagte regler specielt for offentligt indkøb af træ i Danmark.

En del af gruppen (repræsentanterne for foreningen Danske Havne, Statens og Kommunernes Indkøbsservice (SKI), Kommunernes Landsforening (KL), Træets Arbejdsgiverforening, Dansk Skovforening og Dansk Træforening) finder ikke for nærværende at kunne anbefale dette.

Denne del af gruppen anbefaler:

- 10a. At offentligt indkøb af træ ind til videre fortsat funderes på et overvejende frivilligt grundlag - med forbedret rådgivning og vejledning, jf. ovenstående,
- 11a. At indførelse af eventuelle mere forpligtende rammer for offentlige indkøb af træ, såfremt sådanne måtte ønskes, i givet fald sker som led i udvikling af den generelle politik for fremme af offentlige grønne indkøb og primært i kraft opfordringer, tilskyndelser og frivillige aftaler, og
- 12a. At behovet for eventuelle mere bindende regler overvejes i lyset af de indhøstede erfaringer og de faktiske muligheder i markedet.

En anden del af gruppen (repræsentanterne for Københavns Kommune, WWF Danmark og Nepenthes) anbefaler,

- 10b. At regeringen beslutter, at alle statslige institutioner aktivt skal tilstræbe at købe lovligt og bæredygtigt træ, og
- 11b. At regeringen opfordrer alle regioner og kommuner til at beslutte, at de aktivt vil tilstræbe at købe lovligt og bæredygtigt træ.
- 12b. At behovet for yderligere regler på området overvejes i lyset af de indhøstede erfaringer og de faktiske muligheder i markedet.

Omfattede produkter

Gruppen er enig om, at den nuværende afgrænsning af produkttyper, der er omfattet af indkøbspolitikken er hensigtsmæssig, såfremt indkøbspolitikken for træ fortsat alene vil fokusere på tropisk træ, dvs. alle typer af træbaserede produkter ekskl. papirvarer og genbrugsmateriale.

Gruppen er tillige enig om, at såfremt indkøbspolitikken udvides til al slags træ, så vil det være naturligt også at inddrage papir og varer deraf.

Gruppen vil i den sammenhæng understrege, at der udover hensynet til lovlighed og bæredygtighed ved skovdriften som sådan også er mange andre miljøaspekter, positive såvel som negative, som det er relevante at tage i betragtning ved tilrettelæggelse af en samlet grøn indkøbspolitik, og som derfor kan have relevans for valget mellem forskellige træbaserede produkter og for valg mellem træprodukter og andre produkter.

Definitioner af lovlig og bæredygtig skovdrift samt krav til dokumentation mv.

Uanset om indkøbspolitikken udvides til al slags træ og uanset om der indføres mere bindende regler på området eller ej finder gruppen det hensigtsmæssigt, at den eksisterende vejlednings definitioner af lovlighed og bæredygtighed samt kriterier for vurdering af certificeringsordninger og alternativ dokumentation revurderes i lyset af sammenligningerne i del-projekt B.

Gruppen har noteret sig, jf. gennemgangen i delprojekt C, at der blandt de lande der har etableret vejledning for offentligt indkøb af bæredygtigt produceret træ, har været forskellige opfattelser af det juridiske grundlag for at inkludere varetægelse af sociale hensyn (under skovdriften) i de tekniske specifikationer for træet. Den foreløbige vurdering har i England været, at dette ikke er muligt, mens den foreløbige vurdering i Danmark har været, at det i et vist omfang er muligt.

Gruppen anbefaler, at der i forbindelse med den kommende revurdering af kriterier mv. stiles imod:

- 13. Understøttelse af internationale definitioner og anbefalinger om bæredygtig skovdrift,
- 14. Klarere kriterier for vurdering af certificeringsordninger mv. (men ikke nødvendigvis mere, detaljerede kriterier), idet det samtidig tilstræbes, at alle de overordnede kriterier for bæredygtig skovdrift, der indgår i den nuværende danske vejledning, fortsat kan være indeholdt i en fremtidig vejledning,
- 15. At det juridiske grundlag for at inkludere de forskellige kriterier, herunder især sociale kriterier, undersøges nøjere og at mulighederne for dette konkretiseres i en fremtidig vejledning derom,
- 16. Fortsat trinvis tilgang til bæredygtighed med lovlighed som minimumskrav og klare kriterier for, hvor meget der skal til for at nå de enkelte trin
- 17. Revurdering af listen af certificeringsordninger mv. der opfylder kriterierne for hhv. lovlighed og bæredygtighed
- 18. Og at der i forbindelse med arbejdet involveres såvel miljømæssige, sociale som økonomiske interesser.

Sammenhæng med andre tiltag

En centralt fastlagt indkøbspolitik for træ kan og bør ikke stå alene, men bør for at slå bedst muligt igennem virke i sammenhæng med og gensidigt understøtte andre initiativer på området, både offentlige og private. Samtidig er det – ikke mindst af hensyn til de mange træproducerende lande – vigtigt, at der blandt de lande der arbejder aktivt med indkøbspolitik for træ, overvejes muligheder for harmoniserede tilgange til centrale definitioner og krav.

Styregruppen anbefaler:

- 19. At brancheforeninger, offentlige indkøbsforeninger, grønne organisationer og andre interessenter overvejer muligheder for udvikling af adfærdskodeks og guider for "best practice" som fremmer handel med lovligt og bæredygtigt træ og som følger anbefalingerne i en kommende revideret vejledning for indkøb af træ.
- 20. At de kommunale og statslige forvaltninger og offentlige institutioner overvejer, hvordan lovligt og bæredygtigt træ kan indgå i deres generelle planlægning for og vejledning om "grønne" indkøb, og arbejder for en aktiv indkøbspolitik der øger brugen af lovligt og bæredygtigt produceret træ.
- 21. At de ansvarlige myndigheder i Danmark fortsat bidrager til erfaringsudveksling med andre lande og relevante internationale organisationer om indkøbspolitikker for træ og vejledning derom. Dette gælder fx andre EU-lande som arbejder aktivt med indkøbspolitik for træ, EU og internationale organisationer som fx ITTO og FAO/Timber Committee.
- 22. At der i den forbindelse bla. overvejes muligheder for mere harmoniserede tilgange til definitioner af lovligt og bæredygtigt træ, krav til dokumentation samt information om de krav der stilles.